

فهرست:

- تاریخچه (پروسه تولید) صنعت/بیمارستان

فصل اول (عوامل زیان آور فیزیکی)

✓ بخش اول : صدا و ارتعاش

✓ بخش دوم: روشنایی

✓ بخش سوم: پرتو

✓ بخش چهارم: تنش های حرارتی

✓ بخش پنجم: فشار

فصل دوم (عوامل زیان آور شیمیایی)

فصل سوم (ارگونومی)

فصل چهارم (ایمنی و مدیریت ریسک)

✓ بخش اول : ایمنی برق

✓ بخش دوم : ایمنی حریق

✓ بخش سوم : ایمنی ماشین آلات

✓ بخش چهارم : ایمنی ساختمان

✓ بخش پنجم : ایمنی کار در ارتفاع

✓ بخش ششم : ایمنی در آزمایشگاه

✓ بخش هفتم: حوادث ناشی از کار

فصل پنجم (بیماری های ناشی از کار)

- فصل ششم (عوامل بیولوژیکی)

- فصل هفتم (وسایل حفاظت فردی)

- فصل هشتم (امکانات و تسهیلات رفاهی)

- فصل نهم (پروژه) ***

✓ بخش اول: معرفی پژوهش

✓ بخش دوم: بررسی متون

✓ بخش سوم: روش انجام پژوهش

✓ بخش چهارم: یافته‌های پژوهش

✓ بخش پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ضمایم و پیوست‌ها

- منابع

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای

* * * نحوه نگارش پژوهه (فصل نهم پایان نامه)

دانشجویان کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه‌ای

* * * دانشگاه علوم پزشکی سبزوار *

تمام مشخصات پایان نامه تایپ شده مطابق با پروپوزال تصویب شده دانشجو (درصورت تصویب پروپوزال) باشد.
آین نگارش پایان نامه باید مطابق روش مورد تأیید دانشگاه باشد. همچنین قواعد و مشخصات تصویر شده در این دستورالعمل رعایت شود.

الف) شکل ظاهری پایان نامه

۱. کاغذ و چاپ: کلیه قسمت‌های پایان نامه باید روی کاغذ سفید مرغوب تایپ گردد. ابعاد کاغذ A4 (۲۹×۲۱) باشد. تمامی متن‌ها روی کاغذ یک رو تایپ شود. نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن یکنواخت باشد.

۲. فونت: اندازه و نوع فونت‌ها در سرفصل‌ها، زیربخش‌ها و متن اصلی به شرح زیر رعایت شود:

○ متن پایان‌نامه با قلم (B nazanin) ۱۴ معمولی

○ تیتر فصل‌ها با قلم (B nazanin) ۱۸ بولد

○ تیترهای درون هر فصل (B nazanin) ۱۶ بولد

○ متنون انگلیسی با قلم (Times New Roman) ۱۴ معمولی

○ در زیرنویس با فونت Times New Roman در فارسی ۱۰ و در انگلیسی ۸

۳. فاصله گذاری و حاشیه بندی: فاصله سطرها در تمامی پایان نامه برابر ۱/۵ سانتی متر است، اما فاصله سطرها در چکیده برابر ۱ سانتی متر معادل single در ورد باشد. حاشیه متن از سمت راست و بالا ۳ سانتی متر، از پایین ۲/۵ سانتی متر و از چپ ۲ سانتی متر باشد. این حاشیه‌ها باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود.

۴. نحوه شماره گذاری صفحات پایان نامه: صفحات سفید، بسم الله الرحمن الرحيم، عنوان، تقدیم، تشکر و قدردانی نیاز به شماره گذاری ندارند و جزء صفحات پایان نامه محسوب نمی‌شوند. صفحه فهرست مطالب جزء صفحات محسوب می‌گردد اما شماره گذاری نمی‌شود. شماره گذاری از صفحه فهرست مطالب شروع می‌شود و تا آخر مطالب پایان نامه می‌باشد. شماره صفحه در پایین و وسط صفحه قرار گیرد.

تعداد کل صفحات پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد حداقل ۱۵۰ صفحه باشد. بنابراین لازم است از ذکر مطالب اضافی خودداری شود.

۵. سر صفحه: کلیه صفحات غیر از صفحات مربوط به عنوان فصل‌ها، بایستی سر صفحه که نشان‌دهنده محتوای هر فصل است، داشته باشد و در سمت راست صفحه قرار بگیرد. سمت چپ صفحه، شماره صفحه قرار بگیرد مانند

۶. جداول و شکل‌ها: تمامی شکل‌ها، نمودارها، منحنی‌ها و جداول باید با کیفیت مناسب تهیه شوند؛ به گونه‌ای که کپی تهیه شده از آن‌ها از وضوح کافی برخوردار باشد. تمامی شکل‌ها و جدول‌ها باید به ترتیب آوردن در هر فصل شماره گذاری شوند؛ مثلاً برای جدول‌های فصل ۴، جدول ۱-۴-۲ و ... ذکر شود. عنوان جدول‌ها در بالا و عنوان شکل‌ها در زیر ذکر گردد. چنان‌چه جدول یا شکلی از مرجعی آورده شده است، مرجع در عنوان جدول یا شکل ذکر گردد. همچنین لازم است به کلیه شکل‌ها و جداول در متن ارجاع داده شود.

۷. پانویس یا زیرنویس: در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح به صورت زیرنویس در همان صفحه ارائه شود. همچنین کلیه واژه‌های انگلیسی در متن با حروف فارسی و در زیرنویس به لاتین نوشته شود. پاورقی فارسی از سمت راست و پاورقی انگلیسی از سمت چپ درج شود. شماره گذاری پاورقی‌ها به صورت صفحه‌ای باشد.

۸. نحوه نگارش منابع: منابع به سبک ونکوور (Vancouver) نگارش شود. در روش ونکوور، منابع به ترتیبی که در متن مورد استفاده قرار می‌گیرند شماره گذاری می‌شوند و به ترتیب شماره در فهرست منابع ذکر می‌گردد.

۹. فرمول‌ها و واحد اندازه‌گیری: سیستم واحدهای مورد استفاده متريک است. در صورتی که از واحدهای ديگر استفاده شده است معادل آن بر مبنای متريک ذکر شود چنان‌چه فرمولی برای اولین بار در متن می‌آيد باید تعریف شود. فرمول‌ها نیز مانند جداول و تصاویر شماره گذاری شوند.

- ۱۰. جلد پایان نامه:** جلد پایان نامه بايستی ویژگی‌های زیر را داشته باشد:
- جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلیمتر با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) باشد .
  - قطع جلد نیم سانتی متر بزرگ‌تر از قطع کاغذ است.
  - در قسمت عطف، عنوان پایان نامه (حداکثر ۱۰ کلمه اول عنوان)، نام دانشجو و اساتید راهنما و سال، نوشته و زرکوب شود.

(ب) بخش‌های پایان نامه

پایان نامه به ترتیب شامل بخش‌های زیر می‌باشد (هر بخش بايستی از ابتدای صفحه بعد شروع شود):

۱. یک صفحه سفید

۲. صفحه بسم الرحمن الرحيم

۳. صفحه مشخصات پایان نامه (مشابه طرح روی جلد نوشته شود)

۴. تقدیم در یک صفحه (اختیاری)

۵. تشکر و قدردانی در یک صفحه

۶. فهرست مطالب
۷. فهرست جداول
۸. فهرست نمودارها و شکل‌ها
۹. فهرست پیوست‌ها
۱۰. متن اصلی شامل فصل‌های پایان نامه
۱۱. متن مقاله استخراج شده از پژوهه
۱۲. ضمایم و پیوست‌ها
۱۳. منابع

ج) بخش‌های پژوهه

چکیده فارسی

بخش اول: معرفی پژوهش

- بیان مسئله
- اهداف پژوهش
- فرضیه‌ها و سؤال‌های پژوهش
- پیش فرض‌های پژوهش
- تعریف واژه‌ها و متغیرهای اصلی پژوهش

بخش دوم: بررسی متون

- مقدمه
- مروری بر پژوهش‌های مرتبط

بخش سوم: روش انجام پژوهش

- مقدمه
- روش پژوهش
- جامعه پژوهش
- محیط پژوهش
- مشخصات واحدهای پژوهش (معیارهای ورود و خروج)
- جدول متغیرها

- روش نمونه‌گیری
- حجم نمونه و روش محاسبه آن
- ابزار (های) گردآوری داده‌ها
- روش تعیین روایی و پایایی ابزار (ها)
- روش گردآوری داده‌ها یا روش اجرا
- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
- محدودیت‌های پژوهش
- ملاحظات اخلاقی پژوهش

بخش چهارم: یافته‌های پژوهش

- مقدمه
- یافته‌های توصیفی
- یافته‌های استنباطی

بخش پنجم: بحث و نتیجه گیری

- مقدمه
- بحث و تفسیر یافته‌های پژوهش
- نتیجه گیری
- کاربرد نتایج در بهداشت حرفه‌ای
- پیشنهادها برای پژوهش‌های بعدی

(د) راهنمای نگارش فصل‌های پایان‌نامه

بخش اول: معرفی پژوهش

• بیان مسأله

- بیان مسأله بین ۴ تا ۷ صفحه باشد و به ترتیب موارد زیر شرح داده شود:
- توصیف مشکل
  - گستردگی جهانی، کشوری، منطقه‌ایی و محلی مشکل
  - دلایل احتمالی مشکل
  - پیامدهای ناشی از حل نشدن مشکل
  - نتایج کلی مطالعات انجام شده در این زمینه و نارسایی این مطالعات در ارائه راه حل‌ها یا تناقضات موجود

- اهمیت و ضرورت انجام پژوهش
  - تأثیر نتایج این پژوهش در توسعه دانش بهداشت حرفه‌ای و ارتقاء کیفی مداخلات بهداشتی
  - هدف نهایی پژوهش
- بیان مسأله باید یک روال منطقی و از کل به جزء باشد (با مشکل شروع و به هدف پژوهش ختم شود).

• اهداف پژوهش

این قسمت شامل اهداف کلی و جزئی است. پژوهشگر باید به طور عینی و واقعیت‌انه بیان کند که پژوهش در پایان به چه اهدافی خواهد رسید.

اهداف جزئی پژوهش باید در راستای هدف کلی باشند. اهداف جزئی از شکستن هدف کلی به بخش‌های کوچک‌تر به دست می‌آیند و به عبارتی شیوه گام به گام رسیدن به هدف کلی را مشخص می‌نمایند.
اهداف با افعال رفتاری و قابل اندازه‌گیری نوشته شوند.
هدف کاربردی جنبه کاربردی پژوهش را نشان دهد.

• سؤال‌ها یا فرضیه‌های پژوهش

ترجیحاً در پژوهش‌های توصیفی سؤال و در پژوهش‌های تحلیلی و مداخله‌ایی فرضیه ذکر شود.
سؤال‌ها و فرضیه‌ها بایستی مبتنی بر چارچوب پژوهش باشند.

• تعریف واژه‌ها و متغیرهای اصلی پژوهش

واژه‌های تخصصی و متغیرهای اصلی پژوهش به صورت نظری و عملی تعریف شوند. در تعریف نظری از منابع معتبر استفاده شود. تعریف باید به گونه‌ایی باشد که همه، برداشت یکسانی از آن داشته باشند.

تعریف نظری باید به تعریف عملی تبدیل شود تا مفاهیم و متغیرها قابل اندازه‌گیری و مشاهده شوند. تعریف عملی نحوه بررسی و اندازه‌گیری متغیر مورد نظر در پژوهش حاضر را شرح می‌دهد.

بخش دوم: دانستنی‌های موجود در پژوهش

• مقدمه

در یک پاراگراف محتوای این فصل ذکر شود.

• معرفی بر مطالعات

ابتدا در چند سطر کلید واژه‌های جستجو، منابع و تعداد مقالات ذکر شود.

مرور بایستی با مطالعات جدید شروع شود. هر مطالعه شامل نام خانوادگی نویسنده (و همکار یا همکاران)، سال، مکان، موضوع، نحوه مطالعه و نتیجه باشد. بعد از ذکر هر مطالعه نقاط قوت و ضعف آن مطالعه را نوشه و در پایان در یک پاراگراف نتیجه‌گیری شود که این مطالعات چه حقایقی را روشن نموده و چه سؤالاتی بدون پاسخ مانده است و نیاز به مطالعه بیشتر دارد.

بخش سوم: روش انجام پژوهش

• مقدمه

در یک پاراگراف محتوای این فصل ذکر شود.

• روش پژوهش

انتخاب یک روش تحقیق مناسب پایه اصلی انجام پژوهش است. دانشجو باید دقیقاً نوع پژوهش انتخابی خود را ذکر نموده و دلیل انتخاب آن را در این پژوهش توضیح دهد.

• جامعه پژوهش

جامعه پژوهش باید دقیقاً تعریف شود و علت انتخاب آن توضیح داده شود.

• محیط پژوهش

محیط انجام پژوهش باید به دقت و از جوانب مختلف توصیف شود. محیط پژوهش جایی است که مداخله صورت می-گیرد (چنان‌چه مداخله‌ای باشد) و یا داده‌ها از آن جا جمع‌آوری می‌شود.

• مشخصات واحدهای مورد پژوهش (معیارهای ورود و خروج)

منظور ذکر ویژگی‌هایی است که یک فرد در جامعه پژوهش باید داشته باشد تا به عنوان یکی از نمونه‌های پژوهش انتخاب شود. بنابراین، دقیقاً مشخص شود که نمونه‌ی انتخاب شده از جامعه مورد نظر باید چه مشخصاتی را دارا بوده (معیارهای ورود) و چه مشخصاتی را نداشته باشد (معیارهای خروج). بهتر است تعریفی که از جامعه پژوهش ارائه می‌شود به صورتی باشد که در برگیرنده معیارهای ورود و خروج باشد.

• جدول متغیرهای پژوهش

تمام متغیرهای پژوهش شامل متغیرهای زمینه‌ایی، مستقل، وابسته، محدودش کننده و... بر اساس جدول زیر ذکر شود.

مقیاس اندازه‌گیری	تعریف عملی	نوع				نقش (مستقل، وابسته، زمینه‌ایی، مداخله گر و ..)	متغیر		
		کیفی		کمی					
		رتبه‌ای	اسمی	گسسه‌ته	پیوسته				

• روش نمونه‌گیری

روش نمونه‌گیری یا نحوه انتخاب نمونه‌ها از جامعه پژوهش توضیح داده شود.

• تعداد نمونه و روش محاسبه

روش محاسبه حجم نمونه (فرمول مورد استفاده) و اعداد جایگزین در فرمول نوشته شود. چنان‌چه در رابطه با افت احتمالی نمونه، درصدی منظور شده است ذکر شود. در نهایت تعدادی که در پژوهش شرکت داده شده‌اند ذکر شود.

• ابزار گردآوری داده‌ها

ابزار یا ابزارهایی (مانند پرسشنامه، مصاحبه، چک لیست، دستگاه‌های آزمایشگاهی، مواد آزمایشگاهی، فشارسنج، متر، ترازو و ...) که با آن متغیرهای پژوهش اندازه‌گیری شده‌اند توضیح داده شوند.

(الف) پرسشنامه: در مورد پرسشنامه دقیقاً مشخص شود که چگونه تهیه شده است. آیا عیناً ترجمه شده است؟ آیا تغییراتی در آن داده شده است؟ که در این صورت باید تغییرات ذکر گردد. پرسشنامه‌های خارجی بایستی برای استفاده در ایران، هنجار شده باشند و گرنه قابل استفاده نیستند حتی اگر استاندارد باشند. اگر از ترکیب چند ابزار موجود تهیه شده است این کار چگونه صورت گرفته و چه استفاده‌ای از هر کدام شده است. ساختار کلی پرسشنامه توضیح داده شود: چند بخش دارد؟ هر بخش دارای چند سوال است؟ سوال‌ها چگونه هستند (باز / بسته) و چگونه باید پاسخ داده شوند؟ اگر از ابزاری استفاده شده است که توسط دیگران تهیه شده اما نحوه پاسخگویی و امتیازدهی در این مطالعه متفاوت است، دلیل آن

توضیح داده شود. کلیه منابعی که جهت تهیه ابزار استفاده شده است ذکر شود. اگر از ابزار استاندارد استفاده شده است، ذکر شود که در کجا و توسط چه کسانی و برای چه منظوری استاندارد شده است.

(ب) دستگاه‌ها: اگر در پژوهش از ابزارهایی مانند ترازو، دستگاه فشارسنج و نظایر آن‌ها استفاده شده است باید از نظر نوع، نام کارخانه تولید کننده، دقت، میزان خطأ و غیره توضیح داده شود.

• تعیین روایی و پایایی ابزار

روایی و پایایی کلیه ابزارهای مورد استفاده در پایان‌نامه باستی مورد اندازه‌گیری قرار بگیرد؛ حتی اگر این کار در مطالعات دیگر انجام شده باشد. همچنین، لازم است ابزار برای گروهی که مورد آزمون قرار می‌گیرند و محیط پژوهش مناسب باشد؛ مثلاً، آیا برای فرهنگ این جامعه مناسب است؟ آیا گروه سنی خاصی که در این پژوهش شرکت می‌کنند، می‌توانند به سؤالات آن پاسخ دهند؟

چنان‌چه از ابزاری مانند ترازو و یا دستگاه فشارسنج و ... استفاده شده است در مورد پایایی آن‌ها نیز روش اتخاذ شده (مانند کالیبراسیون و ...) توضیح داده شود.

• روش گردآوری داده‌ها یا روش اجرا

در این قسمت باید نحوه گردآوری داده و نحوه مداخله (در مطالعات مداخله‌ایی) به‌طور کامل توضیح داده شود.

• روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در این قسمت آزمون‌های آماری و نرم‌افزار آماری مورد استفاده باید شرح داده شود. آزمون‌های آماری متناسب با اهداف مورد بررسی، باید علمی و دقیق بیان گردد.

• محدودیت‌های پژوهش

مشکلات و محدودیت‌های پژوهش شامل مواردی هستند که بر نتایج پژوهش تأثیر می‌گذارند و پژوهشگر قادر به کنترل آن‌ها نیست مانند زمان پژوهش، بودجه ناکافی، بروکراسی اداری، تفاوت‌های فردی، علاقه و نگرش‌های آزمودنی‌ها، زمینه فرهنگی و غیره که ممکن است بر نتایج تأثیر گذاشته باشند یا متغیرهایی که خارج از کنترل پژوهشگر بوده‌اند. پژوهشگر باید توضیح دهد که هر کدام از این محدودیت‌ها چگونه بر نتایج پژوهش تأثیر گذاشته است و اگر پیشنهادی برای کاهش آن‌ها دارد ذکر نماید. پژوهشگر با نوشتن این موارد آگاهی خود را نسبت به وجود آن‌ها نشان می‌دهد.

• ملاحظات اخلاقی

ملاحظات اخلاقی که در طول پژوهش رعایت شده‌اند، شامل اجازه‌نامه‌ها، محرمانه ماندن اطلاعات، بی‌نام بودن پرسشنامه‌ها و غیره در این قسمت آورده شود. چنان‌چه رضایت نامه کتبی از واحدهای پژوهش اخذ شده است ذکر شود و نمونه‌ای از فرم مربوطه پیوست گردد. در مطالعات کارآزمایی بالینی، هر کدام از کدهای اخلاقی مصوب کمیته اخلاق در پژوهش که در این پژوهش رعایت شده است و همچنین، شماره مجوز کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه ذکر گردد.

بخش چهارم: یافته‌های پژوهش

• مقدمه

در یک پاراگراف محتوای این فصل ذکر شود.

• یافته‌های توصیفی و استنباطی

در این فصل، نتایج پژوهش می‌بایست به صورت متن، جداول و نمودارها ارائه شود. یافته‌ها شامل توصیف آماری مشخصات آزمودنی‌ها و نتایج آزمون‌های آماری به تفکیک اهداف جزیی، فرضیه‌ها و سؤال‌ها باشد. یافته‌ها در متن، جداول و نمودارها تکرار نشود و از جداول و نمودارها برای خلاصه کردن یافته‌ها استفاده شود. در متن به کلیه جداول و نمودارها اشاره شود. جملات با افعال زمان گذشته نوشته شود.

هر جدول و نمودار دارای شماره و عنوان کامل باشد. عنوان جدول و نمودار می‌بایست شامل متغیرهای معرفی شده، مکان و زمان باشد. اگر از شکلی استفاده شده است منبع آن در ادامه عنوان ذکر شود.

جداوی: عنوان جدول در بالا ذکر شود. در جداول، متغیر مستقل در ستون و متغیر وابسته در سطر و در قسمت پایین جدول در صورت انجام آزمون آماری نتیجه آن آورده شود. جداول باید ساده و قابل فهم طراحی شوند. در خانه‌های خالی علامت "—" گذاشته شود.

نمودارها: نمودارها بهتر است برای برگسته کردن یافته‌های معنادار باشد. عنوان نمودار در پایین ذکر شود. در نمودار متغیر مستقل روی محور افقی (X) و متغیر وابسته روی محور عمودی (Y) ذکر گردد. از رسم نمودار سه بعدی خودداری شود.

بخش پنجم: بحث و نتیجه گیری

• مقدمه

در یک پاراگراف محتوای این فصل ذکر شود.

• بحث و تفسیر یافته‌های پژوهش

در این قسمت، تمام یافته‌های پژوهش (به زمان حال)، مورد بحث و تفسیر قرار بگیرد. لازم است نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های مشابه مقایسه و تشابهات و تفاوت‌ها مورد بحث قرار گیرد. در بحث و تفسیر یافته‌ها نباید از کتب استفاده شود کلیه منابع مورد استفاده در این بخش باید مقالات باشد.

• نتیجه‌گیری نهایی

نتیجه‌گیری نهایی بر اساس یافته‌های این پژوهش و در راستای سؤال اصلی پژوهش باشد.

• کاربرد نتایج در بهداشت حرفه‌ای

نتایج این پژوهش، چه کاربردهایی در گسترش دانش بهداشتی یا ارتقاء کیفیت مداخلات بهداشت حرفه‌ای دارد.

• پیشنهادها برای پژوهش‌های بعدی

با توجه به نتایج پژوهش حاضر، موارد جدیدی مطرح می‌شوند که می‌توانند زمینه‌ساز انجام پژوهش‌های بعدی باشند.

پیوست‌ها

پیوست‌ها شامل اجازه‌نامه‌ها، پرسشنامه‌ها، چک لیست‌ها، رضایت‌نامه و ... هستند.

چکیده پژوهش

چکیده شامل عنوان، زمینه و هدف، روش پژوهش (تعداد نمونه، محل نمونه‌گیری، خلاصه‌ایی از روش انجام پژوهش، ابزارها و ازمون آماری)، یافته‌ها، نتیجه‌گیری نهایی (پاسخ به سؤال اصلی) و کلمات کلیدی باشد.

در نگارش چکیده پایان‌نامه بایستی نکات زیر رعایت شود:

- در یک صفحه باشد (حداکثر در ۳۰۰ کلمه)
- به تنها یی و بدون نیاز به مطالعه اصل پایان‌نامه، پاسخ سؤال اصلی و نحوه رسیدن به این پاسخ را بدهد.
- از ذکر منابع، اشاره به جداول و نمودارها اجتناب شود.
- از درج مشخصات مربوط به پایان‌نامه خودداری شود.
- حداقل ۳ و حداکثر ۵ واژه کلیدی قابل جستجو در اینترنت (بهتر است بر اساس MESH) انتخاب شوند.

۵) آیین نگارش

در تمام بخش‌های پایان‌نامه اصول نگارش فارسی رعایت شود (راهنمای ویراستاری مطالعه شود). نکات زیر مورد توجه قرار بگیرد:

- ساده نویسی و خودداری از شرح بی مورد و طولانی
- پاراگراف بندی‌های مناسب: از پاراگراف‌های یک سطری اجتناب شود و پاراگراف‌ها با کلمات ربط شروع نشود.
- پیوستگی و نظم مطالب
- استفاده به‌جا از علائم نگارشی مانند نقطه و ویرگول و ... این علایم بدون فاصله از کلمه قبلی استفاده شود. کلمه بعد از آن‌ها با یک فاصله نوشته شود.
- رعایت استقلال کلمات مانند آن‌ها به جای آنها
- از ذکر کلمات "خانم"، "آقا"، "دکتر"، "مهندس" و ضمایر اول شخص مانند "ما" و "من" خودداری شود بجز در بخش تشکر و تقدیم
- پرهیز از سرقت ادبی
- از صحت مطالب اطمینان حاصل شود به خصوص مطالب برگرفته از منابع ثانویه و ترجمه‌ها
- از کلمات مؤوس فارسی استفاده شود.

۶) راهنمای نگارش روی جلد

• طرح روی جلد پایان نامه

روی جلد از بالا به پایین شامل موارد زیر:

۱. آرم دانشگاه

۲. دانشگاه علوم پزشکی سبزوار (بدون فاصله با آرم دانشگاه)

۳. دانشکده بهداشت (بدون فاصله با خط قبل)

۴. پایان‌نامه جهت اخذ درجه کارشناسی..... (با یک خط فاصله)

۵. عنوان مقاله به صورت پر رنگ (با یک فاصله با خط قبل)

۶. استاد راهنما (با یک خط فاصله)

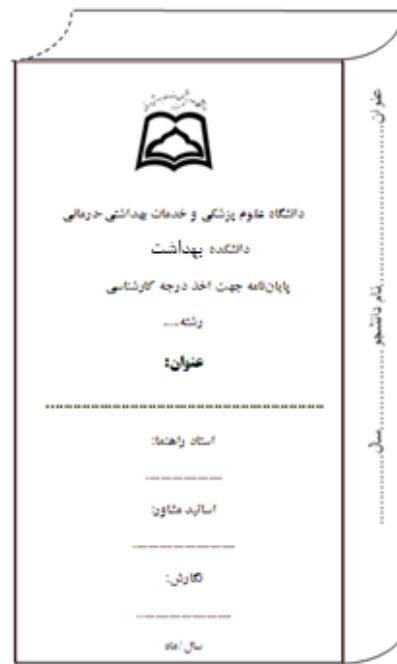
۷. نام و نام خانوادگی استاد راهنما یا اساتید (بدون فاصله با خط قبل)

۸. اساتید مشاور (با یک خط فاصله)

۹. نام و نام خانوادگی اساتید مشاور (بدون فاصله با خط قبل)

۱۰. نام و نام خانوادگی دانشجو (بدون فاصله با خط قبل)

۱۱. تاریخ دفاع (ماه و سال)

پشت جلد پایان نامه مشابه طرح روی جلد پایان نامه به انگلیسی و تاریخ میلادی تنظیم شود.

• صفحه عنوان فارسی داخل پایان نامه

شیوه صفحه روی جلد با همان فونت خواهد بود.

• صفحه شناسه

مطلوب این بخش مطابق جدول ذیل و پس از دفاع، تکمیل می‌گردد:

عنوان:
استاد/ اساتید راهنما:
استاد/ اساتید مشاور:
تاریخ دفاع:
نمره پایان نامه:

حق استفاده از مفad پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است و استفاده از مطالب متن، جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها بدون ذکر منبع ممنوع می‌باشد.

اظهار نامه

صفحه تأیید صحت اصالت نتایج مطابق فرم شماره ... دانشجو اعلام می کند نتایج پایان نامه کار وی است واز هیچ منبع و مأخذی کپی برداری نشده است.

• صحافی

قبل از تکثیر پایان نامه اطمینان کسب شود که تمام اصول نگارش کاملاً مطابق اصول نگارش پایان نامه دانشکده است و مجوز های لازم از جمله اجازه صحافی را دریافت کرده باشد.

• مشخصات نسخه الکترونیکی پایان نامه

دانشجو موظف است علاوه بر یک نسخه چاپی از پایان نامه خود، یک نسخه الکترونیکی شامل متن کامل پایان نامه و منطبق با نسخه چاپی نهایی که تایید شده است بصورت یک فایل کامل در قالب فرمت pdf و یک فایل کامل در قالب فرمت Word بر روی یک CD تحويل گروه دهد.

• تأیید گزارش پایان نامه

دانشجو پس از نگارش و تایپ پایان نامه باید آن را به تأیید برساند. اعلام فارغ التحصیلی وی منوط به طی مرحله تأیید و تحويل پایان نامه ها به تعداد مشخص شده به استاد و اداره آموزش می باشد.

ز) راهنمای نوشتمنابع به شیوه و تکویر

• کلیات

۱. مشخصات منبع باید به صورتی نوشته شود که خوانندگان متن پایاننامه بتوانند به سهولت منبع مورد نظر را یافته و به اصل آن مراجعه نمایند.
۲. ترتیب نوشتمنابع در این فهرست، به ترتیب استفاده یا ظهور آنها در متن و با استفاده از اعداد در داخل پرانتز مشخص می‌شود. به عبارتی دیگر به هر منبع مورد استفاده یک عدد اختصاص می‌یابد.
۳. وقتی که به هر منبع، عددی اختصاص داده می‌شود، هر بار که در متن مجدداً به آن منبع استناد می‌شود، باید همان عدد درج گردد.
۴. وقتی در بخشی از متن به چند منبع (که شماره‌های آنها، متوالی و پشت سر هم است) استناد می‌شود، از خط فاصله (—) برای توالی اولین عدد و آخرین عدد استفاده کنید مثل : (۳—۸)
۵. وقتی در بخشی از متن به دو تا منبع (که شماره‌های آنها، متوالی و پشت سر هم است) استناد می‌شود، از حرف "و" استفاده شود مثل (۳ و ۴)
۶. وقتی در بخشی از متن، به چند منبع (که شماره‌های آنها پشت سر هم نیست استناد می‌شود، بین هر شماره با شماره بعدی، یک علامت ویرگول و بدون فاصله قرار داده می‌شود مثل: (۲۱، ۱۲، ۶، ۲)، یا (۱۰، ۷، ۵، ۲—۱))

• رفرنس دادن به مقالات

نام خانوادگی نویسنده (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) عنوان مقاله (نقطه) نام مجله (فاصله) سال انتشار (فاصله) ماه؛ جلد یا دوره انتشار شماره (:) شماره صفحات.

نکته ۱: اسامی نویسنده (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) عنوان مقاله (نقطه) نام مجله (فاصله) سال انتشار (فاصله) ماه؛ جلد یا دوره انتشار دیگران (در مقالات فارسی) و " et al " (در مقالات انگلیسی) را ذکر نمایید.

نکته ۲: در هنگام تایپ اسامی، بین هر اسم، یک ویرگول و سپس یک فاصله قرار دهید. پس از تایپ آخرین اسم، نقطه بگذارید.

مثال: کوشکی ا، گل افروز شهری م، ریوندی م. ارتباط کلسیم دریافتی و شاخص‌های آنتروپومتریک. مجله دانشگاه علوم پزشکی سبزوار ۱۳۹۰؛ ۱۸(۱): ۴۱-۴۶.

Smithline HA, Mader TJ, Ali FM, Cocchi MN. Determining pretest probability of DVT: clinical intuition vs. validated scoring systems. N Engl J Med 2003 Apr 4;21(2):161-2.

Gao SR, McGarry M, Ferrier TL, Pallante B, Gasparrini B, Fletcher JR, et al. Effect of cell confluence on production of cloned mice using an inbred embryonic stem cell line. Biol Reprod 2003;68(2):595-603

نکته ۳: در مجلات انگلیسی عنوان مجله را مطابق سبک مدلاین Medline به صورت مخفف بنویسید مانند British Journal of Urology به جای Br J Urology

مثال‌های دیگر برای رفرنس دادن به مقاله چاپ شده در مجلات:

• **ضمیمه یک جلد**   **Volume with supplement**

Shen HM, Zhang QF. Risk assessment of nickel carcinogenicity and occupational lung cancer. Environ Health Perspect 1994;102 Suppl 1:275-82.

• **ضمیمه یک شماره**   **Issue with supplement**

Payne DK, Sullivan MD, Massie MJ. Women's psychological reactions to breast cancer. Semin Oncol 1996;23(1 Suppl 2):89-97.

• **بخشی از یک جلد**   **Volume with part**

Ozben T, Nacitarhan S, Tuncer N. Plasma and urine sialic acid in non-insulin dependent diabetes mellitus. Ann Clin Biochem 1995;32(Pt 3):303-6.

• **بخشی از یک شماره**   **Issue with part**

Poole GH, Mills SM. One hundred consecutive cases of flap lacerations of the leg in ageing patients. N Z Med J 1994;107(986 Pt 1):377-8.

• **رفرنس دادن به پایان نامه‌ها**

مثال: فرزاد مرجان. مقایسه تکنیک تمرين مقاومتی عضلات دمی با اسپیرومتری انگیزشی در بهبود عملکرد تنفس بیماران مزمن انسدادی ریه. پایان نامه کارشناسی ارشد آموزش پرستاری گرایش داخلی جراحی. مشهد: دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۱۳۹۰.

• **رفرنس دادن به کتب**

نام خانوادگی نویسنده (فاسله) نام کوچک (نقطه) نام کتاب (نقطه) شماره ویرایش(نقطه) محل نشر(:) ناشر(:) سال انتشار(نقطه)

مثال: گل محمدی رستم. مهندسی روشنایی. ویرایش ۲. همدان: دانشجو؛ ۱۳۸۶.

Fortinash K.M. Holoday Worrel P.A. Psychiatric Mental Health Nursing. 5th Edition. Mosby; 2012.

• **رفرنس دادن به منابع ترجمه شده**

مثال: جرمی اوت، سوزان آبرام، مامایی و زنان. ترجمه اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار. تهران: اندیشه رفع، ۱۳۸۷.

نکه ۴: اگر کتابی با یک عنوان انگلیسی در چند جلد با عنوان خاص ترجمه شده است و در این پایان نامه از یک جلد استفاده شده رفرنس دهی به صورت زیر باشد:

مثال: بروونر و سودارت. پرستاری داخلی-جراحی: مفاهیم بیوفیزیکی و روانی اجتماعی در پرستاری. ترجمه محسن کوشان و سمیه صالح آبادی. تهران: اندیشه رفیع، ۱۳۹۰.

نکه ۵: چنان‌چه جلد‌ها به جای عنوان جداگانه شماره داشته باشند مانند جلد ۱، جلد ۲، پس از تاریخ نشر، شماره آن را قرار دهید و سپس شماره صفحات را بنویسید. در کتب انگلیسی به جای استفاده از کلمه Volume، از کوتاه شده آن یعنی Vol استفاده شود.

اگر به جای نویسنده، ویراستار یا سازمانی مسؤول تهیه اثر باشد، مانند مثال‌های زیر عمل شود:

ویراستار / گردآورنده به عنوان نویسنده

Norman IJ, Redfern SJ, editors. Mental health care for elderly people. New York: Churchill Livingstone; 1996.

سازمان به عنوان نویسنده و ناشر

Institute of Medicine (US). Looking at the future of the Medicaid program. Washington: The Institute; 1992.

• رفرنس دادن به منابع الکترونیکی

از آنجا که منابع الکترونیکی مانند نرم افزار Software؛ صفحات وب Web Pages؛ مجلات الکترونیکی Electronic Journals؛ کتابهای الکترونیکی Electronic Books و پایگاههای اطلاعاتی Databases متغیر بوده و ممکن است هر لحظه نشانی یک سایت تغییر کند و یا هر روز اطلاعات جدیدی وارد صفحات سایت‌ها شود که ممکن است کاملاً "متفاوت از اطلاعات پیشین باشد به همین جهت باایستی تاریخ مشاهده صفحه وب نیز در ادامه منع نوشته شود مانند مثال زیر:

نویسنده یا نویسنده‌گان (نقطه) عنوان صفحه (نقطه) سال انتشار مطلب (نقطه) عنوان وب سایت (نقطه) درج عبارت "Available at" (:) نشانی اینترنتی (نقطه) تاریخ مشاهده صفحه (نقطه) مثال:

Kilmartin M. Women in GP: a strategy for women GPs. 2003. RACGP Online. Available at:
URL:<http://www.racgp.org.au/>. Accessed Jul 30, 2003.

اگر صفحه اینترنتی نویسنده ندارد، ابتدا عنوان مطلب درج شود:

High blood pressure in pregnancy. 2001. Available at:
http://www.nhlbi.nih.gov/health/public/heart/hbp/hbp_preg.htm Accessed Oct 21, 2002.

برای درج مشخصات مقاله یک مجله الکترونیکی موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی مانند مثال زیر عمل شود:

درج مشخصات مقاله مجله الکترونیکی مشابه مواردی است که برای درج مشخصات مقاله انگلیسی به کار می‌رود. تنها تفاوت، درج عبارت [serial online] به معنای "نشریه الکترونیکی" و ذکر نام پایگاه اطلاعاتی مانند proquest; Elsevier; ScienceDirect; Blackwell Synergy و نظایر آن است.

Rockwood K, Graham JE, Fay S. Goal setting and attainment in Alzheimer's disease patients treated with donepezil. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* [serial online] 2002; 73(5):500-507. Available from: Proquest , Accessed Dec 19, 2003.

• رفرانس دادن به کتب الکترونیکی

اگر از متن کتابی استفاده می‌شود که به شکل CD است ، مانند مثال‌های زیر عمل شود:

The Oxford English dictionary [book on CD-ROM]. 2nd ed. New York: Oxford University Press; 1998.

Martindale: the complete drug reference [book on CD-ROM]. Englewood,CO: Micromedex; 1999. Based on: Parfitt K, editor. Martindale: the complete drug reference. London: Pharmaceutical Press; 1999.

اگر از متن کتابی استفاده می‌شود که در محیط اینترنت است، مشابه مثال‌های بالا نوشته شود و به جای عبارت [book on CD-ROM] عبارت [book online] جایگزین گردد.

Author's surname Initials. Title of paper. In: Editor's surname Initials, editor. Title of the Conference; Date of conference; Place of publication: Publisher's name; Year of Publication. p. page numbers.

Anderson JC. Current status of chorion villus biopsy. In: Tudenhope D, Chenoweth J, editors. Proceedings of the 4th Congress of the Australian Perinatal Society; 1986: Brisbane, Queensland: Australian Perinatal Society; 1987. p. 190-6.

نکات مهم

۱. اولین حرف نام نویسنده، ویراستار ، عنوان و همچنین کلمات و نام‌های خاص با حروف بزرگ تایپ شود.
۲. محل نشر یعنی اولین شهری که در پایین صفحه عنوان کتاب نوشته شده است . اگر نام بیش از یک شهر وجود دارد، فقط نام اولین شهر را درج گردد. از به کار بردن کلماتی مانند USA یا Britania و نظایر آن خودداری شود.
۳. اسم ناشر به طور کامل و خوانا نوشته شود.
۴. زمانی که از صفحات مختلف یک منبع استفاده شده است و شماره صفحات هم پشت سرهم و متوالی نیست، مشابه مثال زیر عمل شود:

333,338,340-5